

BURGERS' ZOO

In onze serie over neushoornverzorgers in de dierentuin, spraken wij met René Rijken, neushoornverzorger in Burgers' Zoo te Arnhem.

In ± 1961 kwamen de eerste neushoorns in Burgers' Zoo. Het waren zwarte neushoorns, zij verbleven in de nieuwbouw van het park. Over de eerste periode is vrij weinig bekend omdat sinds 1972 pas echt alles op papier gezet is. Toen in de jaren erna de witte neushoorn sterk bedreigd werd in zijn bestaan, is men in Burgers' net zoals in andere dierentuinen overgestapt op witte neushoorns. De neushoorns kwamen oorspronkelijk uit de Zuid Afrikaanse provincie Natal, uit het park Umfolozi-Illhuluwe. De huidige groep neushoorns bestaat uit 4 vrouwtjes en 2 mannetjes. De twee mannen uit de groep zijn er nog niet zo heel lang, de Engelse Deal komt uit de dierentuin van Paigton en is er nu ongeveer 1,5 jaar. En Smoske, voor sommige waarschijnlijk een oude bekende, is 6 jaar geleden geboren in Safari Beekse Bergen en verblijft nu sinds 2 jaar in Arnhem. In totaal zijn er in het park 5 jonge neushoorns geboren, daar hebben de huidige mannetjes overigens nog geen aandeel in gehad, maar deze komen allemaal op het conto van de oude man Henkie.

Wij lopen met René de savanne op waar de neushoorns tussen de elandantilopen, zebra's, giraffen, gnoes en struisvogels rondlopen. René werkt nu zo'n tien jaar in het park. Hij begon ooit achter de kassa en is via allerlei andere afdelingen min of meer toevallig bij de neushoorns

terechtgekomen. En dat bevalt prima. Elke ochtend laat hij de neushoorns los op de savanne, tenzij het vriest en glad is, dan blijven de dieren buiten bij de stallen terwijl René hun hokken schoonmaakt. Als we vragen wat René aantrekt aan de neushoorns antwoordt hij dat juist hun formaat en prehistorische uitstraling de dieren zo bijzonder maakt. Hoewel neushoorns geen troeteldieren zijn heeft de verzorger wel contact met zijn dieren, een aai over de kop kan zelfs een neushoorn wel waarderen. Het zijn volgens René echte goedzakken, het is hem zelfs een keer gelukt om het vrouwtje Petra op haar rug liggend met 4 poten in de lucht te krijgen. René is nooit echt aangevallen, maar heeft wel eens een klap opgelopen van een neushoorn. Toen Deal voor het eerst de savanne opging, kwam hij in aanraking met het schrikdraad. In paniek rende hij de stal weer in, dwars door de staalkabels en René kon nog net op tijd wegspringen maar kreeg hierbij wel een tik tegen zijn voet. Deal gaat voortaan het schrikdraad uit de weg.

Smoske is een echte deugniet, vraagt enorm veel aandacht. Hij daagt de vrouwtjes uit, die daar niet altijd van gediend zijn. Hij probeert het dan bij een giraffe op de savanne, maar komt er al snel achter dat deze dieren ook niet met hem willen spelen en erg hard kunnen trappen. Als meneer in de stal geen aandacht krijgt, wordt hij kwaad en gaat tegen de tralies rammen.

René heeft nog wel een paar leuke anekdotes over de neushoorns. Zo was Deal een keer ontsnapt uit de stallen en de vlakte opgegaan. Hij was niet van plan om terug te komen naar de stal, waarop men hem met een Landrover probeerde richting stal te drijven. Hij zette het op een lopen,

lette niet op en sprong tot zijn grote schrik een gracht in. Deze (droge) gracht kwam uit bij de stallen en zo kwam hij toch nog in zijn eigen verblijf terecht. Men was met een dieplepel de grachten op de savanne en bij de stallen aan het uitgraven. Toen de machine even stil stond en de machinist met pauze ging, vond één van de neushoorn dames het nodig om met de hoorn aan de achterkant van de dieplepel te gaan spelen. Zij stak hierbij één van de banden lek en kreeg door de klap de schrik van haar leven. Maar het opmerkelijkste verhaal is misschien toch wel over de oude neushoornman Henkie. Hij was een keer zo aan het graven dat hij stuitte op hoogspanningskabels en de schroeiplekken op zijn hoorn had ...

Terwijl we met René teruglopen naar de stallen, worden we achtervolgd door de gnoes en zebra's die het allemaal wel erg interessant vinden. Zelfs een van de giraffen komt ons van dichtbij bekijken. Ondanks de kou, wanen we ons weer even in Afrika. Na een bezoek aan de neushoornstallen bedanken we René voor zijn tijd en verhaal en brengen nog een tijdje door in het park. We kijken op ons gemak rond in Burgers' Bush, Burgers Desert en Burgers Ocean. Stuk voor stuk schitterend opgezette gebieden, waar je als je goed kijkt bijzondere dieren tegenkomt.